

Advies

Van: Kwaliteitsinstituut Wbtv
Aan: Raad voor Rechtsbijstand
Betreft: Voorstel regeling Permanente Educatie Wbtv
Datum: 23 april 2010

Het Kwaliteitsinstituut Wbtv heeft de afgelopen maanden herhaaldelijk gesproken over de uitwerking van artikelen in de Wbtv en het Besluit btw over permanente educatie (hierna: PE). Daarbij is kennis genomen van ontwikkelingen binnen de sector tolken en vertalen, maar zijn ook ervaringen uit andere sectoren meegenomen.

Het instituut adviseert de Raad voor Rechtsbijstand (hierna: de Raad) beleid vast te stellen in het kader van permanente educatie dat voldoet aan de volgende uitgangspunten:

1. De beëdigde tolk of vertaler moet bij elk verzoek tot verlenging van de inschrijving in het Rbtv schriftelijk aantonen dat hij gedurende de vijf jaar voorafgaand aan het verzoek de kwaliteit van zijn beroepsuitoefening op het vereiste niveau heeft gehouden doordat hij minstens 80 PE-punten heeft gehaald met relevante scholingsactiviteiten, ongeacht in welk jaar binnen deze periode de punten zijn behaald.
2. Aan relevante scholingsactiviteiten wordt per relevant uur één PE-punt toegekend.
3. Voor de beroepsuitoefening relevante scholingsactiviteiten zoals genoemd in artikel 1 zijn onder meer het volgen of geven van opleidingen, cursussen, workshops, seminars, congressen, op het gebied van:
  - a) taal en cultuur;
  - b) terminologie;
  - c) vertaal- en tolktechnieken in brede zin;
  - d) domeinspecifieke kennis en achtergrondinformatie;
  - e) (technische) vertaalhulpmiddelen;
  - f) voor tolken of vertalers relevante ICT-toepassingen;
  - g) ondernemerschap: administratie, belastingen, verzekeringen, bedrijfsvoering, marketing en acquisitie;
  - h) kwaliteitsborging.
4. Van de in artikel 1 genoemde 80 uren moeten minstens 40 uren betrekking hebben op scholingsactiviteiten, gericht op verhoging van de inhoudelijke kwaliteit van de beroeps- en praktijkuitoefening (artikel 3 a t/m d). Indien in de periode van vijf jaar meer dan 80 PE-punten zijn behaald, kan bij verlenging een overschot niet worden overgeheveld naar een volgende periode.
5. De scholingsactiviteit moet worden verzorgd door deskundigen met praktijkervaring. Onder een deskundige met praktijkervaring wordt verstaan een persoon met aantoonbare ervaring, al dan niet als docent, op het gebied van het onderwerp van de scholingsactiviteit.
6. Zowel natuurlijke als rechtspersonen kunnen een verzoek tot toekenning van PE-punten aan een scholingsactiviteit indienen bij de Raad, Bureau Wbtv. De verzoeker overlegt hiertoe de benodigde gegevens.

7. De Raad kan nadere regels vaststellen aangaande de vorm waaraan het verzoek en de bewijzen van deelname moeten voldoen.
8. De Raad houdt een actuele lijst bij van aangewezen scholingsactiviteiten, onder vermelding van het daaraan verbonden aantal PE-punten en publiceert deze lijst op de website van Bureau Wbtv, www.bureaubtv.nl.
9. De regeling treedt met terugwerkende kracht tot 1 januari 2009 in werking. Voor scholingsactiviteiten die na 1 januari 2009 zijn ontplooid, kan dientengevolge alsnog toekenning van PE-punten worden aangevraagd.
10. De Raad moet uiterlijk binnen twee maanden na ontvangst van een verzoek om aanwijzing van een scholingsactiviteit een besluit nemen en geeft daarbij aan hoeveel PE-punten de desbetreffende activiteit oplevert. Wanneer de Raad een advies van de Commissie btw nodig acht kan de termijn worden verlengd met zes weken. De Raad dient de verzoeker hiervan schriftelijk in kennis te stellen.
11. Voor tolken en vertalers die op de Uitwijkljst zijn geplaatst gelden afwijkende regels. Zij moeten echter ook aan de verplichting van PE voldoen. Voor verlenging van de plaatsing op Uitwijkljst dient een tolk of vertaler in drie jaar tijd 48 scholingspunten te behalen. Wanneer een tolk of vertaler voortijdig van de Uitwijkljst wordt afgevoerd en vervolgens in het Rbtv wordt ingeschreven, vervallen de PE-punten die hij tijdens de periode van plaatsing op de Uitwijkljst heeft behaald.
12. Voor tolken en vertalers die vóór 1 januari 2010 op de Uitwijkljst zijn ingeschreven, geldt voor de eerste verlenging van hun inschrijving een ondergrens van 32 behaalde PE-punten.

Toelichting

Algemeen

Dit advies is erop gericht invulling te geven aan artikel 8, lid 4, van de Wbtv en artikel 11 b van het Besluit beëdigde tolken en vertalers. Daarin wordt geregeld dat de beëdigde tolk/vertaler bij verlenging van de inschrijving moet aantonen voldoende bijscholing te hebben gevolgd.

Het Kwaliteitsinstituut Wbtv is gevraagd aanwijzingen te geven over wat wordt verstaan onder 'bijscholing' en hoeveel bijscholing 'voldoende' is.

Het Kwaliteitsinstituut heeft in oktober 2009 gesproken over een notitie die was opgesteld door het Platform Sector Tolken en Vertalen in Nederland (PSTEVIN). Dit platform is een (informeel) overlegorgaan waaraan o.a. opleidingsinstituten, de Stichting Nederlandse Examens Vertalers en Tolken (SNEVT) en beroeps- en brancheverenigingen op het gebied van tolken en vertalen deelnemen.

Met dit platform is het Kwaliteitsinstituut van mening dat op langere termijn een zgn. "outputgeoriënteerde" PE wenselijk is. Daarin staan periodieke bezinning op het eigen functioneren, het opstellen van een persoonlijk plan van professionele ontwikkeling en het samenstellen van een PE-dossier of 'portfolio' met een opgave van de deskundigheidsbevorderende activiteiten die men heeft ondernomen, centraal. Dit concept is echter nog niet uitgewerkt en kan daarom nog niet worden omarmd.

Omdat de periode waarbinnen tolken en vertalers bijscholing moeten volgen, al deels verstreken is, moet een invulling voor de kortere termijn worden gerealiseerd.

Daarom adviseert het Kwaliteitsinstituut introductie van een puntensysteem, met daaraan gekoppeld een van buitenaf opgelegde verplichting tot het bijhouden van een controledossier van vooral cursussen.

Het bijgevoegde voorstel is gebaseerd op het wettelijk kader, uitgaande van een ruime interpretatie met zo weinig mogelijk beperkingen. De regeling moet voor Bureau Wbtv goed uitvoerbaar zijn en de tolken en vertalers een ruim scala aan mogelijkheden bieden om op een zinvolle manier aan hun PE-verplichtingen te voldoen.

Puntsgewijs

1. Gezien het aantal uren dat andere beroepsgroepen moeten besteden aan bijscholing, is 16 uur per jaar voor het Kwaliteitsinstituut een ondergrens. Uit onderzoek van de Hogeschool Zuyd bleek overigens dat veel tolken en vertalers idealiter veel meer tijd aan bijscholing zouden willen besteden. Omwille van de eenvoud van de regeling is afgezien van differentiatie naar specialisatie, vertaalrichting, enzovoort. Per persoon moet men gemiddeld 16 punten per jaar behalen. Wie in de periode tot aan de volgende verlenging van de inschrijving een langdurige opleiding of specialisatiecursus volgt, bijvoorbeeld een cursus juridisch vertalen Engels, moet deze kunnen laten meetellen voor de gehele periode. Daarmee is niet gezegd dat aan deze opleidingen standaard dusdanig veel punten worden toegekend dat verdere bijscholing niet meer noodzakelijk is. Omgerekend dient men over de periode van vijf jaar 80 uur bijscholing te volgen. De *werkervaringseis* als vermeld in de artikelen 11 en 12 van het Besluit beëdigde tolken en vertalers van tien opdrachten in een periode van vijf jaar daarentegen geldt per *inschrijving* en niet per *persoon*.
2. Dit is de algemene regel. Alleen aan de daadwerkelijke scholingsuren worden punten toegekend. De ontvangst en registratie of lunchpauze tellen niet mee. Denkbaar is dat aan bepaalde scholingsactiviteiten minder punten kunnen worden toegekend dan het aantal lessen, bijvoorbeeld omdat niet alle programmaonderdelen van een activiteit aan de criteria voor toekenning van PE-punten voldoen.
3. Het accent van de permanente educatie moet vooralsnog liggen op vakinhoudelijke competenties. Gezien de zeer wisselende achtergrond, kennis en ervaring moeten tolken en vertalers daarnaast mogelijkheden hebben om ook andere competenties te verwerven die voor hun beroepsuitoefening relevant zijn. Gekozen is voor de term scholingsactiviteiten, zodat een ruim aanbod aan cursussen, workshops en andere activiteiten onder de puntenregeling kan worden gebracht. Tevens zijn de kennisgebieden gedefinieerd. De toelichting bij het Besluit beëdigde tolken en vertalers noemt de mogelijkheid om ook andere activiteiten, zoals bestuurslidmaatschap van een vereniging, docentschap, publicatie van een artikel en dergelijke onder de regeling te brengen. Omwille van de eenvoud is daarvan vooralsnog afgezien. Dit zou ook meer passen in een outputgeoriënteerd systeem. De betekenis van de meeste termen in de opsomming onder artikel 4 spreken voor zich. Onder 'domeinspecifieke kennis' wordt verstaan de specifieke inhoudelijke kennis van onderwerpen, waarvan de beëdigde tolk of vertaler kan aantonen dat hij daarover vertaalt of tolkt. Bij 'relevante ICT-toepassingen' valt te denken aan gebruikerscursussen voor vertaalsoftware, software voor schrijftolken of interceptietolken (bijvoorbeeld BVO), een programma om kwaliteit te bewaken of ondernemingsgerichte applicaties. Aan een basale cursus tekstverwerking of spreadsheetbeheer zullen geen punten worden toegekend.
4. In artikel 1 is ruimte geboden om eenmalig een langerlopende scholingsactiviteit te volgen en daarmee wellicht in een korte periode te voldoen aan de PE-verplichting voor de vijf jaar voorafgaand aan de verlenging van de inschrijving. Om te voorkomen dat tolken en vertalers met een omvangrijke opleiding meteen voor 10 jaar gereed zouden zijn, adviseert het Kwaliteitsinstituut dat een

eventueel overschot aan punten niet naar een volgende inschrijvingsperiode kan worden meegenomen.

5. De criteria in artikel 3 bieden veel ruimte voor allerlei vormen van scholing. Een aanbieder van scholingsactiviteiten hoeft niet per se een officieel (opleidings-) instituut te zijn. Er zijn tal van privédocenten die prima cursussen aanbieden. Uitgangspunt blijft echter wel dat de activiteit meerwaarde moet hebben voor de deelnemers en niet alleen maar helpt hun PE-verplichting te voldoen. Om hieraan enigszins handen en voeten te geven is de eis opgenomen dat de docent aantoonbare deskundigheid moet hebben op het terrein waarop hij scholing verzorgt.
6. Aanbieders en afnemers van scholingsactiviteiten (onderwijsinstellingen, beroepsverenigingen) zullen om een aanwijzing verzoeken van hun opleiding als PE-activiteit. Voorgesteld wordt, dat Bureau Wbtv alle aangewezen activiteiten registreert en op zijn internetsite publiceert, zodat de registertolken en -vertalers uit het aanbod een keuze kunnen maken.
7. Om te voorkomen dat er onduidelijkheden en misverstanden ontstaan in de uitvoering van dit beleid, kan de Raad administratieve regels vaststellen voor de verschillende procedures. Hierbij kan gedacht worden aan het stellen van een termijn voor het aanvragen of doorgeven van PE-punten of de wijze waarop behaalde punten aan de Raad moeten worden doorgegeven. Met deze regels kan worden voorkomen dat Bureau Wbtv bij de te verwachten grootschalige verlenging in 2014 een administratief probleem krijgt doordat de duizenden tolken en/of vertalers naast hun verzoek tot verlenging ook massaal verzoeken om toekenning van PE-punten aan activiteiten die zij gedurende de voorafgaande vijf jaar hebben gevolgd maar waaraan nog geen punten zijn toegekend.
8. Door een lijst met aangewezen PE-activiteiten te publiceren, verschaft de Raad inzicht in het beschikbare aanbod, maar wordt ook voorkomen dat tolken of vertalers toekenning van punten vragen, waar die al zijn toegekend. Beëdigde tolken en vertalers zijn uiteraard niet gebonden aan deze lijst, maar kunnen zelf ook voorafgaand aan of na afloop van een gevolgde scholingsactiviteit om toekenning van PE-punten verzoeken.
9. Veel tolken en vertalers hebben na 1 januari 2009 ook zonder gepubliceerde PE-regels activiteiten ontplooid om hun kennis en vaardigheden op peil te houden. Voor zover die activiteiten voldoen aan de criteria kunnen daaraan alsnog punten worden toegekend. Daarmee wordt voorkomen dat tolken en vertalers in de periode tot de eerstvolgende verlenging van hun inschrijving alsnog 80 uur aan permanente educatie moeten besteden waar zij daar in 2009 al in hebben geïnvesteerd.
10. De Raad dient rekening te houden met het feit dat in een aantal gevallen tolken en vertalers relatief weinig tijd hebben om te beslissen of ze een bepaalde scholingsactiviteit gaan volgen. Onduidelijkheid over toekenning van punten mag dat proces niet hinderen. Daarom is er een termijn van twee maanden voorgesteld voor besluitvorming. In twijfelgevallen kan de Raad de Commissie btw om advies vragen. Omdat de vergaderfrequentie van deze commissie relatief beperkt is, kan de doorlooptijd van de besluitvorming in die gevallen langer duren, te weten maximaal veertien weken.
11. Ingevolge het Besluit Uitwijklijst Wbtv moeten er ook eisen worden geformuleerd voor permanente educatie van tolken en vertalers die op de Uitwijklijst Wbtv zijn geplaatst. Juist deze tolken en vertalers moeten tijdens de periode van drie jaar inspanningen verrichten om te zorgen dat zij doorgroeien naar het niveau van het

Rbtv. Omdat verlenging van die plaatsing al na drie jaar vanaf de plaatsingsdatum aan de orde is, adviseert het Kwaliteitsinstituut de Raad om het vereiste van gemiddeld 16 punten per jaar ook voor de Uitwijkljst te hanteren.

Punten die zijn behaald tijdens de periode van plaatsing op de Uitwijkljst, kunnen na inschrijving in het Rbtv niet worden meegenomen. De regels voor permanente educatie voor tolken en vertalers in het Rbtv gelden immers per vijf jaar inschrijving in het Rbtv.

Veel tolken en vertalers die op deze lijst zijn geplaatst kunnen wellicht geen taalafhankelijke PE doen, omdat het vaak om 'schaarse' talen gaat c.q. talen waarvoor geen opleidingen en cursussen bestaan.

Het Kwaliteitsinstituut geeft de Raad ter overweging mee een apart besluit voor PE in relatie tot de Uitwijkljst op te stellen.

12. De Uitwijkljst Wbtv kent een inschrijvingstermijn van drie jaar. Voor tolken en vertalers die kort na inwerkingtreding van de Wbtv op deze lijst zijn geplaatst, is bij publicatie van dit beleid al meer dan een jaar verstreken. De termijn om alsnog voldoende punten te behalen, is relatief kort. Daarom adviseert het Kwaliteitsinstituut de Raad om voor tolken en vertalers die vóór 1 januari 2010 op de Uitwijkljst zijn geplaatst, een lager aantal te behalen PE-punten te hanteren. Tolken en vertalers die na deze datum zijn ingeschreven op de Uitwijkljst, hebben nog genoeg tijd om de reguliere hoeveelheid bijscholing te volgen.

Datum 29 april 2010

Mr. A.R. van der Winkel, MPM
Voorzitter

